

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska flyktingfonden

Ensamkommande flyktingbarn i Sverige

SFBUP den 12 februari 2016

Eskil Wadensjö
Stockholms universitet
Institutet för social forskning (SOFI),
Stockholms universitet

Undersökningen

1. Att konstruera ett mer omfattande datamaterial än hittills för undersöka arbete, utbildning, hälsa mm
2. Att undersöka vilka det är som kommer som ensamkommande barn
3. Försöka förklara villkor och utfall för de ensamkommande barn i Sverige
4. Vi redovisar här resultat från de första två rapporterna; fler kommer.

Hur många kommer? I

- År 2014 sökte 23 150 ensamkommande barn asyl i EU28 länder enligt Eurostat.
- Fler sökte asyl i Sverige jämfört med till andra europeiska länder, 7045 barn.
- Därnäst flest till Tyskland (4400), Italien (2505), Österrike (1975) och Storbritannien (1945).

Hur många kommer? II

- Mellan 2008 och 2013, sökte ungefär samma antal ensamkommande barn asyl i EU. Antalet har ökat markant från och med 2014.
- Fördelningen efter vilka länder barnen kommer till har förändras mellan åren.
- Antalet som söker asyl i Sverige och Tyskland ökar medan antalet som söker asyl i Storbritannien och Nederländerna minskar.

Hur är den administrativa processen?

- Ska inte ta mer än 3 månader men tar i genomsnitt betydligt längre (för många betydligt längre tid)
- Att dokument saknas är en förklaring
- Ålder? (under 18?); olika testmetoder
- Från vilket land? Från vilken del av ett land?
Språktester
- 2014: 3,269 ja; 509 nej; 83 nej enligt Dublin-konventionen; 473 återtagna ansökningar/ej längre kvar

Våra data

- SCB (STATIV databasen)
- Migrationsverket (beslutsprocessen)
- Socialstyrelsen (data om öppen och sluten sjukvård)

Grupper som undersökningen omfattar

- Vi undersöker följande grupper under perioden 2003-2012
 - Ensamkommande flyktingbarn som blivit folkbokförda i Sverige.
 - Jämförs med andra som kommit som barn från samma länder.
 - Jämförs med de i samma ålder som är födda i Sverige och med föräldrar födda i Sverige

De flesta är pojkar

- De flesta är pojkar (75 procent); varierar efter vilket land barnen kommer från (och därför mycket mellan olika år)
- Stor övervikt av pojkar bland dem som kommer från Afghanistan och Irak
- Ungefär lika många pojkar och flickor bland dem som kommer från Eritrea och Somalia

Ländersammansättning

- De flesta ensamkommande kommer från några få länder.
- Varierar över tiden (var är krisen mest akut)
- Afghanistan, Somalia, Irak, Eritrea, Syrien
- Men mindre grupper kommer från andra länder

Ålderssammansättning

- De flesta är 16 eller 17 år det är de folkbokförs
- En del är 18 år och några 19 år det är de folkbokförs (men har sökt asyl innan de fyllt 18 år)
- Pojkar är i genomsnitt äldre än flickor när de folkbokförs
- De mycket unga barnen?

Föräldrar som förenas med barnen

- 27 % har minst en förälder här (21% av pojkarna och 44 % av flickorna)
- 9 % har båda sina föräldrar i Sverige
- 13% av dem från Afghanistan har minst en förälder här, 31% av dem från Somalia, 28% av dem från Irak och 32% av dem från Övriga Afrika

Utbildning i Sverige

- -15 grundskola
- 16 grundskola, gymnasieskola
- 17-21 gymnasieskola, komvux
- 22- komvux, folkhögskola, högskoleutbildning, andra former av utbildning

Tabell. Andel (procent) i utbildning i olika årsklasser av dem som är 16–27 år

Ålder	Kvinnor	Män
16	68	70
17	74	82
18	84	92
19	77	88
20	62	67
21	56	50
22	43	35
23	38	29
24	40	26
25	36	24
26	22	26
27	23	15

Arbete

- Låg andel sysselsatta bland tonåringar; högre bland dem som är 20 år och äldre
- Högre andel sysselsatta bland män än bland kvinnor (större skillnad än bland dem med svensk bakgrund)
- Koncentration till vissa arbeten med relativt låga kvalifikationskrav (olika för män och kvinnor)
- Löneinkomsterna stiger med ålder
- NEET-andelen (andelen varken i arbete eller utbildning) högre bland kvinnor än bland män

Tabell. Andel (procent) sysselsatta av ensamkommande barn när de är 16–27 år

Ålder	Kvinnor	Män
16	0	0
17	0	1
18	2	5
19	9	12
20	11	19
21	22	33
22	29	45
23	40	53
24	46	60
25	51	62
26	47	65
27	42	65

Faktorer som påverkar sannolikheten att vara sysselsatt för ensamkommande barn

- Kön, ålder, utbildning, under utbildning, civilstånd
- Tid som folkbokförd i Sverige (+)
- Återförenade med föräldrar (-)
- Region i Sverige (Stockholm +)
- Födelseland (Afghanistan +)

Sysselsättningen för ensamkommande barn jämfört med andra barn från samma länder

- Kön, ålder, utbildning, vara under utbildning, civilstånd
- Ensamkommande barn (+ för män)
- Tid som folkbokförd i Sverige (+)
- Region i Sverige (Stockholm +)
- Födelseland (Afghanistan +)

Några slutsatser I

Ensamkommande och andra barn från samma länder har mindre ofta arbete än de med svensk bakgrund.

Skillnaden är störst för flickor. Flickorna som kommit som ensamkommande barn har en klart lägre andel sysselsatta än pojkarna.

Några slutsatser II

Ju längre tid ensamkommande barn givet ålder har varit folkförda desto högre är sysselsättningen.

Ensamkommande barn är givet tid som folkbokförd och ålder oftare sysselsatta än barn som kommit med sina föräldrar.

Några slutsatser III

- De som är bosatta i Stockholms län är oftare sysselsatta än de som bor i andra delar landet.
- Ensamkommande barn från Afghanistan (största gruppen) klarar sig bra jämfört med andra ensamkommande barn.

En fråga

Varför klarar sig de ensamkommande barnen väl så bra som de som kommer med föräldrar från samma länder?

- Selekerad grupp (hög kapacitet)?
- Mer stöd för att komma in i det svenska samhället?
- Mindre krav på att utföra arbete i hushållet (speciellt för flickor)?
- Hårdare krav på sig att prestera (att hjälpa anhöriga i hemlandet)?
- Hårdare krav på att försörja sig själv?

Hälsa (något ur kommande rapport) I

Sluten vård (psykiatriska diagnoser mm)

- Åldersgruppen 16-30 år
- Andel i slutenvård minst en gång under ett visst år
- Låga tal för de olika grupperna
- Högre för ensamkommande barn än för dem som kommit med sina föräldrar är en varningsklocka

Hälsa (något ur kommande rapport) II

- Högre andel i slutenvård bland flickor än bland pojkar
- Skillnader mellan olika delar av landet
- I övrigt små skillnader efter olika karakteristika

Några avslutande frågor

- Hur går det för dem som har kommit de senaste åren?
- Vad händer med de ensamkommande när de blir äldre?
- Varför går det olika för pojkar och flickor?
- Varför går det olika bra i olika delar av landet?

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska flyktingfonden

Stockholms
universitet